

LES PÍNDOLAS DEL DPD

PÍNDOLA 62.- DICTAMEN DE L'APDCAT RELATIU A LA SIGNATURA DE DOCUMENTS EN FORMAT ÈLECTRONIC.

L'Oficina del DPD de Salut formula una consulta a l'APDCAT relativa a la signatura de documents en format electrònic.

L'Oficina del DPD de Salut ha obtingut un pronunciament per part de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades relatiu a la viabilitat jurídica, des del punt de vista de protecció de dades, de la implementació de diferents tipus de signatura electrònica per diversos casos concrets en què es requereix per part de les persones físiques en el marc de l'administració pública sanitària.

L'ús de la signatura electrònica sempre ha generat debat jurídic respecte als requisits necessaris per a la seva admissibilitat tenint en compte les previsions de la normativa de protecció de dades i la no obligatorietat de les persones físiques de disposar de certificats electrònics de signatura sense que fins al moment existís un pronunciament per aquesta autoritat de control.

Al llarg del dictamen l'autoritat argumenta jurídicament els termes en què s'ha de realitzar la signatura electrònica per part de les persones no obligades a disposar de certificat electrònic en relació amb els supòsits plantejats per l'Oficina del DPD de Salut. Cal destacar doncs la importància d'aquest pronunciament de l'APDCAT que dona resposta a diverses situacions que implicaven la paralització de projectes front la inseguretat jurídica que es generava.

Exposem a continuació els aspectes més rellevants del dictamen.

L'APDCAT efectua en el dictamen una anàlisi de la normativa aplicable a la signatura electrònica. Així mateix, exposa la distinció entre identificació i autenticació que considera fonamental per als supòsits plantejats per l'Oficina del DPD de Salut.

A partir d'aquestes consideracions dona resposta a les diferents qüestions plantejades per l'Oficina del DPD de Salut:

1. Signatura de documents de consentiment informat a través de la Meva Salut.

En aquest supòsit l'APDCAT determina que:

- Si a LMS ens trobem en un entorn d'identificació i autenticació alt, la signatura de documents en aquest entorn ha de garantir la integritat i conservació d'allò que se signi. Això suposa que, en el moment de la signatura del CI, serà necessari un sistema de signatura fort jurídicament i tècnicament.
- És possible signar un document de consentiment informat mitjançant l'ús d'un codi d'un sol ús (OTP), sempre i quan es doti dels requeriments de seguretat necessaris com per exemple el temps de validesa del codi o l'establiment de requisits de seguretat addicionals en consonància amb l'establert al Reglament (UE) 910/2014, de 23 de juliol de 2014, relatiu a la identificació electrònica i els serveis de confiança per a les transaccions electròniques al

LES PÍNDOLES DEL DPD

mercat interior (ReIDAS). El dictamen determina que es potestat de l'Administració valorar la seva implantació, i realitzar el corresponent anàlisi de riscos i implementar els mecanismes addicionals que permetin garantir la integritat del document que es signa.

- Així mateix, afegeix que l'articulació del tràmit de signatura del CI s'ha de fer d'una manera que permeti acreditar que el ciutadà té a la seva disposició tota la informació respecte el tràmit de signatura i que hi ha accedit efectivament (per exemple implementant un sistema que no permeti signar sense haver obert els documents i haver-los recorregut visualment (scroll)).

2. Signatura de documents de consentiment informat mitjançant l'ús de la signatura electrònica presencial ja sigui per usuaris del sistema públic de salut com per persones donants.

Aquest supòsit fa referència a l'ús de tauletes per signar quan la persona es troba presencialment.

L'APDCAT analitza la naturalesa d'aquest tipus de signatura que suposa el tractament d'una dada biomètrica que té la consideració de dada especialment protegida per part de la normativa de protecció de dades, la qual cosa suposa una limitació en quan al seu ús.

D'altra banda, cal tenir en compte que en aquests supòsits la identificació i autenticació de l'usuari s'ha fet presencialment pel personal que l'atén, i la signatura biomètrica es fa exclusivament a l'efecte d'incorporar la signatura electrònica al CI. de manera que no és la signatura la que l'autentica. "No hi ha, però, una plantilla biomètrica de signatura prèviament registrada, sinó que -en els termes plantejats al supòsit- el CI signat biomètricament es desaria de manera segura per al cas de discrepància en el futur. A més, en tot cas es dona l'alternativa manuscrita."

A partir d'aquestes premisses, l'APDCAT considera que en aquest supòsit hi ha dos tractaments de dades amb bases legitimadores diferenciades.

- Primer tractament: el derivat de la recollida i dipòsit de la signatura només a aquest efecte perquè la identificació i autenticació de la persona s'ha fet presencialment, i només a efectes de conservar-la de manera segura de cara al futur per si hi hagués una eventual discrepància. Es a dir no existeix una plantilla biomètrica de la signatura prèviament registrada. La base legitimadora seria el consentiment de l'interessat, el qual ha de tenir l'alternativa de signar de manera manuscrita (art. 9.2.a. RGPD).
- Segon tractament: Es donaria en cas de discrepància futura en què es realitzaria una prova pericial tecnològica contradictòria en què la persona hauria de signar novament i fer una comparativa. La base legitimadora seria la formulació, l'exercici o la defensa de reclamacions (art. 9.2.f. RGPD).

L'APDCAT conclou que considera viable l'ús d'aquest tipus de signatura sempre que s'acompanyi d'una sèrie de requeriments addicionals com oferir un sistema alternatiu de signatura, aplicar les mesures de seguretats necessàries, donar compliment al deure d'informació en quan al tractament de les dades i efectuar una AIPD.

LES PÍNDOLES DEL DPD

Aquests arguments i conclusions són els mateixos tant si els signataris són pacients com si són donants.

3. Signatura electrònica remota per la signatura de contractes laborals.

Aquest supòsit fa referència a la signatura amb el dit sobre la pantalla d'un dispositiu.

L'APDCAT considera que si la signatura consisteix només de la pressió sobre la pantalla del dispositiu no es tractaria d'una dada biomètrica, sinó només amb una condició necessària per signar digitalment que, no suposa l'aplicació del règim de les categories especials de dades.

En aquest cas l'APDCAT considera que és un sistema de signatura vàlid jurídicament (l'article 25 del ReiDAS reconeix efectes jurídics en funció del cas concret), sense perjudici del fet que el seu valor probatori seria inferior a d'altres sistemes de signatura que impliquin mesures de seguretat corresponents a un nivell superior.

En aquestes circumstàncies i tenint en compte que no es considera dada especialment protegida, no caldria realitzar una AIPD, però sí caldria complir amb els requeriments de transparència de la informació i adoptar les mesures de seguretat adequades.

Adjuntem el dictamen per coneixement i recomanem la realització d'una lectura completa per tenir en compte tots els matisos que indica per portar a terme una correcta implementació dels diferents sistemes de signatura electrònica que analitza.

El document complet es troba en l'enllaç següent:

<https://ticsalutsocial.cat/noticia/oficina-del-dpd-de-salut-consulta-a-lapdcat-sobre-lus-de-la-signatura-electronica/>

Per qualsevol dubte o aclariment addicional, us podeu adreçar al DPD de Salut:

dpd@ticsalutsocial.cat

<https://ticsalutsocial.cat/oficina-dpd/>

Tel.: 93 553 26 42 (9:00 a 14:00 h)